

ו ז ם עכו"ם שצרו על עיירות ישראל אם באו על עסק
ממון אין מחללין עליהם את השבת באו על עסק
נפשות ו ואפי' סתם יוצאים עליהם בכלי זין ומחללים
עליהם את השבת ובעיר הסמוכה לספר אפילו לא באו
אלא על עסקי תבן וקש מחללין עליהם את השבת:
הנה ואפילו לא באו עדיין אלא רואים לנא [ח"ז]:

מִדּוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ קִרְאָתִי וְאֵין עוֹנֶה

העדר האמונה של נציגי הציבור ומקבלי ההחלטות בזכותנו על הארץ בהיותה "נחלת עולם לעם עולם" מאת הקב"ה, הוביל לתוצאות המרות בדמות הסכם ה'שלוש' עם מצרים והנסיגות משטחי סיני ועזה שהביאו במישרין להתעצמות האויב הערבי ולמעשי הטבח האיומים, לא תקום פעמיים צרה מלחמתה של תורה: מאבקו הכואב של כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע משך רבות בשנים למען ביטחון ארץ ישראל ויושביה, נפרש בשיחה מעמיקה ומרתקת עם הגאון הרב דוד מאיר דרוקמן שליט"א, רבה של קריית מוצקין עת צרה היא ליעקב ומִמְנָה יִישַׁע

הרב לוי יצחק הולצמן

חודשים האחרונים מצויים אנו בתקופה הרת גורל. לאחר מאורעות הטבח הנורא בשמיני עצרת, חשים כולם את גודל הסכנה המרחפת על כלל ישראל בארצו. אך אם בתחילה היו הכל תמימי דעים לגבי הצורך הדחוף ללחום באויבינו מלחמת מצוה "לעזרת ישראל מיד צר", כעת כבר ניתן להבחין בספקות ובקיעים הבאים לידי ביטוי בדבריהם של הפוליטיקאים וראשי מערכת הביטחון המחלחלים לעיתים גם לשכבות העם.

בעת הזאת ראוי להתבונן בסיבות ובנסיבות שהובילו למצב החמור בו מצויים אנו כעת, במבט רחב ומקיף יותר שאינו מתמקד רק בכישלון ביטחוני ספציפי שהתרחש לאחרונה, אלא מעמיק לחדור לכשלי החשיבה המאפיינים רבים ממקבלי ההחלטות בארץ הקודש משך שנות דור, הנובעים במידה רבה מכך שעזבו את "מקור מים חיים" היא תורתנו הקדושה. לשם כך פנינו לשמוע דעת תורה על המצב הביטחוני הנוכחי מאת הגאון רבי דוד מאיר דרוקמן שליט"א, רבה של קריית מוצקין, הפועל במשך שנים רבות בנושא זה ונמנה על ראשי ועד הרבנים 'פיקוח נפש' המקיים פעילות ציבורית למניעת יתורים וכניעה לאויבינו.

חזיונות מאחורי הקלעים

כידוע, במשך שנים ארוכות זעק והתריע כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע על גישת מנהיגי המדינה ביחס לביטחון תושבי ארץ ישראל, בין אם לגבי מסירת שטחים בתמורה להסכמי 'שלום', בין אם לגבי ההתייחסות הסלחנית למעשי חבלה וטרור, וכך גם לגבי אופן ניהול המלחמות והפסקות האש' וכן הלאה. כיצד בעצם החלה אותה מלחמת קודש ומה משמעותה בתקופה הנוכחית כאשר אנו נתונים לשפיכות דמים איומה ונוראה?

"בתקופת מלחמת ששת הימים, חזה עם ישראל כולו בניסים המופלאים בהם מסר הקב"ה לידנו שטחים רבים בארץ ישראל ובסביבותיה, ובכללם את ירושלים העתיקה ומקום המקדש. באותם ימים הסתופפתי בבית מדרשו של הרבי בתור תלמיד ב'קבוצה' שהייתה נוסעת מארץ הקודש ללמוד במשך שנה במחיצת הרבי. בימים ההם, אנשים ניוונו מידיעות בכלי התקשורת הממוסדים ולא היו 'הדלפות' ודרכים אחרות לדעת מה מתחולל בדרגים הצבאיים והמדיניים. אך אנו התחלנו לשמוע 'חדשות' מאחורי הקלעים בשיחותיו של הרבי שנשא ברבים, מתוך דברים שהגיעו לידיעת הרבי ולא הובאו לידיעת הציבור.

"מיד אחרי המלחמה הרבי התחיל לדבר על כך שישנם כאלה שרוצים להחזיר לערבים את השטחים שנכבשו. באותה עת שמענו זאת רק מהרבי, וכמובן בתור חסידים ידענו שכך הם הדברים, אך הגורמים הרשמיים הכחישו זאת מכל וכל.

הרבי סיפר כי נציגי המדינה נסעו לווינגטון מיד אחרי הניצחון במלחמה, והציעו לחלק את ירושלים עיר הקודש לשלושה חלקים שרק אחד מהם יהיה ליהודים, וגילה כי בעצם כבר הוחלט לוותר על ירושלים העתיקה, ורק כדי 'להמתיק את הגלולה' כביכול ניסחו את ההצעה באופן כזה שירושלים תחולק ל'שלוש הדתות'. רק לימים נודע כי אכן מירון בנבשתי, שהיה סגנו של טדי קולק ראש עיריית ירושלים, הכין תוכנית שלמה להחזיר לערבים את ירושלים העתיקה כולה והכותל המערבי בכללה.

"באותן שנים ראשונות אחרי המלחמה, כאשר הדיבורים על מסירת שטחים לאויב עדיין לא קיבלו פרסום נרחב, ההרגשה הכללית בארץ הייתה שאי אפשר להאמין לערבים והיה נראה מוזר לחשוב שיש כאלה שעולה על דעתם לתת להם שטחים בכלל... אמנם תנועת

'שלום עכשיו' כבר הופיעה בציבור והרבי העיד כבר אז שדיבוריהם ומעשיהם מהווים סכנה גדולה לעם היושב בציון, אבל התחושה הכללית בארץ הייתה שסוף סוף עלה בידנו לנצח את האויב והתקיים בנו הכתוב "תיפול עליהם אימה ופחד". כך זכורני כי כאשר חזרתי מחצר הרבי לארץ, למדתי בשיבת 'תורת אמת' שהייתה אז במאה שערים. לא פעם אחרי סדרי הישיבה היינו הולכים לשפוך שיח בכותל המערבי, בדרכנו היינו עוברים בשער שכס וכל הערבים נהגו בנו כבוד וממש נפל פחד היהודים עליהם."

חוסר אמונה בצדקת הדרך

מה אפשר ללמוד מדברי הרבי לגבי המצב הנוכחי? כיצד ישראל צריכה לפעול מול האויב, וכיצד עליה להתייחס ללחץ העולמי ומצד ארה"ב בפרט?

"כבר אחרי מלחמת ששת הימים אמר הרבי ב'יחידות' לפרופ' אבנר שאקי (לימים שר הדתות), ששגו שגיאה גדולה בכך שלא שילחו מיידית את הערבים מחוץ לגבולות הארץ. היו צריכים לומר לכל אחד מהם "אמנם אתה חייב מיתה בתור אויב, אך בכל זאת קח מאה לירות ואת ה'פעקל' שלך ולך", וכאשר היו הערבים באים למצרים או לסוריה היו מספרים עד כמה ישראל 'רחמנים בני רחמנים', שהרי הם ציפו שיעשו להם את מה שהם זממו לעשות ליהודים. דברים אלו לא נס ליחס, והם תקפים לגמרי במצב הנוכחי ביחס לשאלה כיצד נכון לפעול מול אויבינו מעזה הרצצים להשמדנו.

"הרבי דיבר תדיר על כך שעצם הדיבור על החזרת שטחים, בכך שמשדרים ספקות בזכותנו לחיות בארץ ישראל, דבר זה עצמו מזמין טרור. הרבי התבטא לא פעם שאף אומות העולם ובהם ארצות הברית לא היו מעזים ללחוץ עלינו, אם לא היו מרגישים שאנו לא בטוחים בצדקת דרכנו. זו גם תשובה ביחס לטענה שנשמעת היום בסגנונות שונים על כך שעלינו לנהוג בזהירות יתרה בהגנה על עצמנו ובהדפית האויב, כי "מה אפשר לעשות, הרי אנחנו תלויים בארצות הברית".

"דוגמה לכך ניתן להביא מהנושא של ירושלים עיר הקודש. בעבר היו רבנים שכאשר הציגו בפניהם את השאלה "מה יותר חשוב: פיקוח נפש או מסירת שטחים", השיבו שבוודאי שבשכיל פיקוח נפש מחויבים למסור שטחים, שהרי פיקוח נפש דוחה את כל התורה, ואם כך הוא דוחה גם את מצוות ישוב הארץ או "לא תחנם". אך הרבי העיר (שיחת חיי שרה תשל"ט) שהשאלה עצמה הוצגה בפניהם בצורה מטעה, שכן לדעת מומחים ביטחוניים מסירת השטחים היא הצעד הפוגע בביטחון בצורה חמורה ומביא סכנה מיידית ליהודים, וזו הסיבה שאסור לעשות זאת בשום אופן. מלבד זאת אמר הרבי שלפי פסק דין זה, במידה ומסירת שטחים מונעת פיקוח נפש, הרי צריכים למסור גם את ירושלים העתיקה, תל אביב, בני ברק וכפר חב"ד... והאמת היא שאומות העולם עצמן יודעים שמופרך לגמרי שהיהודים יוותרו על ירושלים. זו אכן עובדה עד לימינו אלו, שבארה"ב לא לוחצים עלינו בדבר שידוע וברור שהוא בציפור נפשנו ואנו בטוחים בו.

"למרבה הצער, מאז מלחמת ששת הימים ועד היום, משדרים מקבלי ההחלטות בארץ הן כלפי האויבים והן כלפי אומות העולם, שיש ליהודים ספקות בצדקת דרכם ובזכותם לשבת בארץ. זו הסיבה העיקרית שמדרכת ומעודדת את הטרור במשך שנות דור, כאשר ההסכמים האומללים של קמפ דייוויד, אוסלו וכן הלאה, מחזקים עוד יותר את נחישות הטרור הערבי להילחם בנו יותר ויותר עד לכיבוש הארץ כולה רח"ל. הנהגה רופסת זו גרמה במישרין לצרה הנוראה הנוכחית.

"הדרך היחידה לנהוג בצורה נכונה ביחס לביטחון היא רק כאשר מבינים שארץ ישראל היא נחלתנו מאת ה' והיא מקומנו האמיתי, כי אז נוהגים בצורה אחראית וב'גאון יעקב', ולא בכניעה ובהתרפסות"

נשואב צועקים. כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש ז"ע במשא קודשו בבית מדרשו

"חוסר האמונה בדרכנו הוליד את גישת ההתגוננות והרתיעה מלהצטייר כתוקפנים, ובגלל גישה זו המערבת צידוקים מדיניים נשפך כמים דם יהודי, כאשר ההיסטוריה חוזרת על עצמה בדיוק מצמרר. לאחר מלחמת יום הכיפורים דיבר הרבי רבות על כך שימים ספורים קודם המלחמה הגיעו ידיעות שהצד השני (מצרים וסוריה) עורך גיוס כללי, ולמרות זאת לא אישרו בארץ לגייס את הכוחות שאמורים להגן על ארץ ישראל, עד כדי כך שבערב יום הכיפורים הייתה ידיעה ברורה שאם לא ירתיעו אותם – המלחמה תחל ביום הכיפורים. מומחי הביטחון הביעו את דעתם בפירוש שאם רוצים למנוע מלחמה ולחסוך בקרבנות, הדרך היחידה היא לגייס את הכוחות מיד ולפעול להגנת ישראל, אך המדינאים סירבו לעשות זאת כדי שלא להצטייר כתוקפנים. ההיסטוריה חוזרת על עצמה רח"ל, כאשר אנחנו מגיבים ומתגוננים לאחר מעשה ולא פועלים לכתחילה כדי להגן ולמנוע שפיכות דמים".

הסכמי ה'שלוש' והנסיגות: בניה לדורות

בשנים תשל"ח-תשל"ט נחתם הסכם ה'שלוש' בין ישראל למצרים, ובשנים הבאות מסרה ישראל למצרים את כל חצי האי סיני. רבים סברו במשך למעלה מארבעים שנה כי מדובר בסיפור הצלחה, בו יצרנו שלום בר קיימא בגבול הדרומי של ישראל, אך הרבי זעק והתריע על הסכנה הטמונה בהסכם עם מצרים בו ישראל מוסרת שטחים עצומים לידי האויב ובתמורה מקבלת 'הבטחה לרגיעה' שאין לה כיסוי, וכן דיבר רבות על כניעתה של ישראל להגדר בהסכם את הפלשתינים ככאלו שיש להם 'תביעות צודקות וזכויות לגיטימיות' ביהודה ושומרון. אי אפשר שלא להצטמרר כאשר רואים במוחש כיצד ההסכמים האומללים הללו בצירוף הנסיגה מגוש קטיף הובילו במישורן לטבח הנורא.

"אכן, באותם הימים רבים וטובים התפתו להאמין שההסכם עם מצרים ייצור מציאות של שלום ושלווה, והשתמשו בסיסמה 'הלנצח תאכל חרב'". כל כך רצו בשלום, עד שה'שמש' החדשה שזרחה על המזרח התיכון סנוורה את עיניהם מלהבחין בנוק העצום שחוללו באמצעות ההסכם. עיניו של הרבי היו צופיות למרחקים, בדבריו הזכיר גם את הנזקים הכלכליים שנגרמו כתוצאה מההסכם, כאשר ישראל ויתרה על שטח עצום שבו שדות נפט ופוטנציאל לתיירות ופיתוח הכלכלה, אך בעיקר דיבר על העובדה שמקריבים את האויב ליישובי ישראל, ובמקום לעמוד בתוקף על שמירת הביטחון נכנעים לרצונו.

"שום דבר לא 'הפך את לב פרעה'. מצרים היא מדינה עוינת לכל דבר, מקום שישלשלי שייכנס אליו עלול לחזור ח"ו בארון מתים. אנשים מנופפים בהישג השלום על מצרים כהצלחה אדירה, אך זו מדינת אויב שבעקבות ההסכם מקבלת מארצות הברית סיוע בחימוש שווה לסיוע שמקבלת ישראל. יש להם את הצבא הגדול ביותר במזרח התיכון עם נשק אמריקאי חדיש, כך שלמעשה יצרנו כמו ידינו איום עצום מדרום, ובאופן אבסורדי אנחנו זקוקים לסיוע אמריקאי כדי להיות מוכנים לאותו איום.

"על המצב הבטחוני הזה שהוא חמור מיסודו הוסיפו ראשי המדינה חטא על פשע, ובשנת תשס"ה גירשו רבבות יהודים מגוש

"עצם הדיבור על החזרת שטחים, כשמשדרים ספקות בזכותנו לחיות בארץ ישראל, דבר זה עצמו מזמין טרור. הרבי התבטא לא פעם שאף אומות העולם לא היו מעזים ללחוץ עלינו, אם לא היו מרגישים שאנו לא בטוחים בצדקת דרכנו"

קטיף, פינו את 'ציר פילדלפי' וחיברו את האויב המצרי עם האויב הערבי. בזמנו דיברנו על כך בתקשורת, שהנסיגה מגוש קטיף תביא לכך שהטילים יטווחו את אשקלון וצפונה יותר, ואף אמרנו בזמנו שהמחבלים 'קבלו 'תיאבון' ויחדרו לשטחי ישראל ויהיה טבח רח"ל, אך כל דברינו נפלו על אוזניים ערלות. בימים ההם נסעתי בעצמי לגוש קטיף כדי לחזק את אחינו הנתונים בצרה ואת עצמנו, היינו בכפר מימון וצעדנו רגלית בשעת לפנות בוקר לכיוון גוש קטיף כדי לעצור את הגירוש בגופנו, אך המשטרה עצרה והרחיקה אותנו בכוח מהאזור. "אינני יודע אם עשינו אז כל אשר ביכולתנו, אך היה קשה להשפיע על דעת הקהל, כאשר הרבה יהודים טובים שוב שגו בגיאה נוראית ולא הבינו בשעת מעשה את חומרת הדברים. לא נותר לנו אלא לראות בעיניים כלות כיצד צומחת מפלצת הטרור בדרומה של ארץ ישראל, כאשר מצרים מהווה צינור החמצן שלהם והגבול המצרי מהווה 'נמל' לייבוא וייצוא של מחבלים ונשק. מצרים טוענת כמוכן שהכל נעשה שלא בידיעתה, אבל עמידתה האיתנה לצד המחבלים מוכיחה היטב את האמת, שבהיותה חלק מהאומה הערבית הגדולה האויבת את ישראל היא מסייעת לכך במישרין ובעקיפין. ממצרים הגיעו הנשק והיכולות הצבאיות ששימשו את המרצחים בטבח האיום. דבריו של הרבי על הסכנה העצומה במתן אוטונומיה לפלסטינים, בנסיגה משטחי ישראל ובקירוב גבול מצרים לישראל, התבררו כמוחשיים באופן נורא, ולוואי שכעת אכן יתפכחו ויבינו את המציאות כמות שהיא".

נשואב – צועקים

האם ישנה דרך להסביר את פשר העניין שהרבי מליובאוויטש יושב בבית מדרשו וזועק על נושאים אלו בפני החסידים במר ליבו פעמים רבות מספור, לעיתים גם בשבתות וימים טובים, בזמן שמקבלי ההחלטות בארץ הקודש אינם שומעים לדבריו, ונראה כאילו הוא ח"ו מכלה זמנו לריק כאשר הוא קורא בקול נורא ואין שומע? "את אותה שאלה אפשר לשאול גם על ירמיהו הנביא שהזהיר שוב ושוב את בני ישראל שלא ישמעו לנביאי השקר, וכמוהו רבים מנביאי ישראל והצדיקים במשך הדורות שהזהירו את בני ישראל מצעדים הרי אסון, ובכל פעם שלא הקשיבו לדבריהם אכן בא חורבן ל"ע. לא לחינם סדרת הספרים שהוציאו לאור מדברי הרבי בנושא זה נקראת

לכם באמת, היה מישור מכם מתעלף!
 "בנושא זה ניתן לציין את מה ששמעתי על
 האדמו"ר ה'בית ישראל' מגור ששלח לברר אצל
 הרבי מפני מה אינו מסתפק בהשפעה על אישי
 ציבור בנושאים אלו, ומדוע מדבר ומוחה ברבים
 בפני החסידים פעמים רבות, והרבי נענה והסביר
 שאינו רוצה שיטשטשו את דבריו ויעמעמו אותם,
 כפי שעלול לקרות כאשר פונים באופן פרטי
 לאנשים מסוימים, ולכן מדבר הוא על דברים
 אלו גם ברבים ובפרסום דווקא."

קדושת הארץ ופיקוח נפש

האם ההתנגדות הנחרצת של הרבי להחזרת
 שטחים היא מטעם פיקוח נפש בלבד או גם משום
 קדושת ארץ ישראל?

"צריך להוציא מדעת הטועים בזה. יש סוברים
 בטעות גמורה שכל עיקר יחסו של הרבי לנושא
 'שלמות הארץ' היה רק מחמת פיקוח נפש, ולא
 מצד המעלה והעניין שיש בשיבתנו בארץ.
 מובן שהרבי דיבר וזעק ריבוי פעמים על פיקוח
 נפש שיש בהנהגה זו של ויתור לאויבנו, ורבות
 הזכיר את ההלכה המפורסמת בשולחן ערוך
 הלכות שבת סימן שכ"ט על "נכרים שצרו על
 עיירות ישראל", שהדין הוא שאפילו אם באו
 רק על עסקי ממונות "יוצאים עליהם בכלי זין
 ומחללין עליהם את שבבת". יתרה מכך, כאשר
 שוחח רבינו עם האדמו"ר מסדיגורא בעל
 'עקבי אבירים' בשנת תש"מ, התבטא כי דין זה
 אינו שייך לקדושת הארץ והוא נוהג בכל מקום
 ישוב ישראל, בין בארץ ובין בחוץ לארץ, והלא
 מקור הדין הוא בדברי הגמרא בקשר לנהרדעא
 שבבבל.

"לצד זאת, מי ימנה ומי יספור הפעמים הרבות
 שדיבר ועורר על מהות העניין, כגון כשהיה
 מזכיר את הכתוב בפירוש רש"י הראשון על
 התורה שארץ ישראל ניתנה לנו מאת הקב"ה,
 והביטוי שחזר עליו פעמים רבות מספור: "נחלת
 עולם לעם עולם", וכך היה הולך ומונה לאין קץ
 שארץ ישראל הובטחה לנו מאת הקב"ה והיא
 נחלתנו. אלא שבמקביל דיבר גם על פיקוח נפש,
 כלומר: אם יבוא מישור ויטען שהכל טוב ויפה,
 אמנם ארץ ישראל היא שלנו ואסור לנו לזלזל במתנה שקיבלנו מאת
 ה' ובכל הניסים שנעשו לנו בזה עד עצם היום הזה, אך האם מותר
 להסתכן בשביל זה? לכן הרבי הבהיר שוב ושוב שהאמת היא בדיוק
 להיפך, שלא רק מסירת השטחים אלא אפילו עצם הדיבורים והרעיון
 למסור שטחים או להיכנע לאויב בכל דבר שהוא, הם דברים הגורמים
 לשפיכות דמים, כפי שהתקיים ומתקיים לדאבונו הרב עד לימים אלו
 ממש.

"האמת היא שבעצם אין אלו שני דברים נפרדים כלל, כי הדרך
 היחידה להביא את יושבי הארץ לנהוג בצורה נכונה ובריאה ביחס
 לביטחון ארץ ישראל היא רק כאשר אנו מבינים שארץ ישראל היא
 נחלתנו מאת ה' והיא מקומנו האמיתי, כי אז היינו נוהגים בצורה
 אחראית ובאופן יעקב, ולא בכניעה ובהתרפסות, וכך היה נשמר
 כדבעי בטחון עם ישראל בארצו. כאשר לא מאמינים שארץ ישראל
 היא נחלתנו, אזי כל היחס הוא כאילו יש כאן איזה ויכוח לגיטימי
 בין שני עמים על שטחי מחיה ויש לבדוק עם מי מהם הצדק. ומכאן
 נובע המצב שנותנים להם שטחים ומאפשרים להם אוטונומיה שבה
 יוכלו להתעצם ולתכנן כיצד ללחום בנו, ואת התוצאות אנו חווים על
 בשרנו כעת.

"אגב, הרבי הדגיש שהטענה הנפוצה שארץ ישראל שייכת לנו רק
 מכוח היותה "ארץ אבותינו", היא טענה שאינה מספקת, שהרי מאז
 ישבו בה אבותינו עברו אלף וכמה מאות שנים, ואף שארצנו נגזלה

חובת הרבנים. הרב דרוקמן באסיפה בענייני שלמות הארץ, לצד הגאון הרב שמואל אלעזר
 הלפרין במעונו של גאב"ד ערלוי זצ"ל

**"נכחתי פעם כאשר
 הרבי ביקש מרבנים
 במהלך ההתוועדות
 שיפסקו שאסור
 לוותר על שטחי
 ארץ ישראל, שהרי
 התורה קובעת את
 מציאות העולם,
 כמו שדרשו חז"ל
 על הפסוק 'לא-ל
 גומר עלי', וכשיש
 דין למטה אין דין
 למעלה"**

בשם "קראתי ואין עונה", כלשון הכתוב. יחד
 עם זאת, הרבי ביקש לפרסם את דבריו לכלי
 התקשורת ולהביא את הדברים לידיעת מקבלי
 ההחלטות בניסיון להשפיע עליהם, אך לצערנו
 הרב אנו בגלות קשה ואין לנו אלא לראות
 במפה נפש את המתרחש, כירמיהו הנביא
 בשעתו שהסתובב בין הגולים וההרוגים וקונן
 מדוע לא הקשיבו לו.

"אך מלבד הסיכוי שדבריו יפעלו את
 פעולתם בדעת הקהל ובפרט בקרב מקבלי
 ההחלטות, נראה שהרבי דיבר בשלושה
 ערוצים שונים שבכל אחד מהם יש עניין מיוחד
 משל עצמו: בכל פעם שהרבי התחיל לדבר
 בענייני המצב בארץ הקודש, היה ניתן להבחין
 כיצד נימת דיבורו הקדוש השתנה תכלית
 שינוי, והרבי החל לדעוך בקול רם ממש, כפי
 שהתבטא על עצמו "אז עס טוט וויי שרייט
 מען" (=כשכואב - צועקים!), ואף התבטא
 למשל לגבי רבנים ועסקנים העורכים שיקולים
 פוליטיים ותועלתניים ולכן תומכים במסירת
 שטחים, שאם היו שורטים למישהו מהם את
 האצבע של הרגל כמה היה צועק... אם כך,
 בראש ובראשונה זעקת הרבי על המצב הייתה
 מחמת גודל הכאב והדאגה לחיי יהודים, מבלי
 הבט אם יצליח לפעול שינוי או לא.

"כמו כן הרבי הזכיר לא אחת שבכוח התורה לפעול שינוי בעולם,
 ואפילו בבית דין של מעלה מתחשבים בפסק דין של רבנים למטה
 בעולם הזה, ואם כך לדברי קדשו היה ערך רוחני וסגולי להשפיע
 למעלה ולמטה, ומי יודע כמה צרות וייסורים נחסכו מאיתנו בזכות
 זה. נכחתי פעם כאשר הרבי ביקש מרבנים במהלך ההתוועדות
 שיפסקו שאסור לוותר על שטחי ארץ ישראל, שהרי התורה קובעת
 את מציאות העולם, כמו שדרשו חז"ל על הפסוק 'לא-ל גומר
 עלי', וכשיש דין למטה אין דין למעלה. אחד הרבנים שנכחו באותו
 מעמד היה הגאון רבי בן-ציון ברוק, ראש ישיבת נובהרדוק 'בית
 יוסף' בירושלים. באופן נדיר ביותר הרבי ביקש ממנו לשאת דברים
 בעיצומה של ההתוועדות, והוא דיבר על חובת השמירה על שלמות
 הארץ מזווית הלכתית.

"ענין נוסף הוא החובה להביע מחאה ברבים על סיכון חיי יהודים,
 וגם כאשר המחאה אינה משיגה את מטרתה אין זה אומר שאפשר
 להסתפק במחאה קלה ולחזור לשגרה. הרבי סיפר שכאשר מלכות
 פולין גזרה פעם גזירה נגד היהודים, הלכה משלחת של יהודים
 נכבדים לפעול לביטול הגזירה ולא הצליחו לפעול מאומה. כאשר
 באו אל ה'חפץ חיים' וסיפרו לו על כך, אמרו לו שדיברו עם השר
 והציגו את כל הטענות אך הדבר לא הועיל מאומה. אמר להם ה'חפץ
 חיים': האם מישור מכם התעלף בשעת מעשה? אם הדבר היה נוגע

החלטת גדולי הדור בשנת תרצ"ו: כל ויתור על אדמות ארץ הקודש אין בו חמש

מרנן ורבנן גדולי ישראל בדורות הקודמים חזו בעיני הבדולח שלהם את הסכנה הרוחנית והגשמית הטמונה בויתור על שטחי ארץ ישראל. כבר בעת 'הכנסייה הגדולה' השלישית של אגודת ישראל, שהתקיימה במרינבר שבצ'כיה בשנת תרצ"ז, בה השתתפו בין היתר האימרי אמת' זצ"ל, האדמו"ר מאלכסנדר ורבי אלחנן וסרמן הי"ד, התקבלה החלטה נחרצת ביחס ליתוכנית החלוקה של ארץ ישראל:

ארצנו הקדושה נתונה לנו מאדון העולם בשבועה וברית עולם למען לחיות בה חיי התורה לשמה ולקיים מצוותיה, ועם ישראל קשור בה בכל רוחו ונשמתו לנצח נצחים, ומפני חטאינו גלינו מארצינו והשי"ת הבטיח לנו ע"י נביאיו הקדושים כי יגאלנו ע"י משיח צדקנו.. זכות עם ישראל על הארץ הקדושה יסודה בתורה הקדושה וביעודי הנביאים.. מדינה של יהודים אשר אינה מיוסדת על חוקי ושלטון תורה היא התכחשות למקור ונצח ישראל, ושוללת את מהותו וצביונו של עם ישראל, וחותרת את יסוד קיום עמנו וחדולת להיות מדינה יהודית.

הארץ הקדושה אשר הקב"ה הציב גבולותיה בתורה הקדושה נתונה לעם ישראל עם עולם, וכל ויתור שהוא על אדמות הקודש הנתונה לנו ע"י הקב"ה בגבולותיה אין בו חמש.

מרא דארעא בארץ ישראל כתב
הלכה זו בשולחן ערוך שלו, היא מפני שראה ברוח
קדשו שבעיה זו תתחולל בארץ ישראל עצמה ויהיה צורך

מאיתנו על ידי זרים שגירשו אותנו, הרי מכוח אותה 'סברא' יכולים למשל האינדיאנים לבוא לתושבי ארה"ב הנוכחיים ולדרוש חזרה את וושינגטון ואת מנהטן בטענה שהם גרו בה שנים רבות וגורשו בידי המתיישבים החדשים... וכי עולה על הדעת להתחשב בטענה שכזו? ! אך האמת היא שהנקודה העיקרית היא שזכותנו לחיות בארץ ישראל באה מכוח הבטחת הקב"ה לאברהם אבינו ב"ברית בין הבתרים" שזוהי נחלתנו הנצחית.

כעילות הרבנים להצלת נפשות

ישנם רבנים חשובים וכת"ר בתוכם, שפעלו ופועלים עד היום בעבודת הקודש של הבעת עמדה ציבורית נגד ויתורים וכניעה לאויב. כמו כן, רבים מגדולי ישראל הביעו דעתם בכירור נגד מסירת שטחים ומעשים דומים, וידועים דבריו של מרן הגר"ע יוסף זצ"ל שאף שפסק בזמנו "שטחים תמורת שלום", כוונתו הייתה אך ורק לשלום אמת, ואילו במציאות עינינו רואות כי מסירת שטחים גורמת לסכנת נפשות. כיצד אם כך אפשר להסביר את העובדה שרבים מהרבנים נמנעים מלהביע את דעתם בתוקף בדבר הסכנה האיומה הטמונה בגישה זו?

"ראשית, יש לקוות שבימים אלו אחרי שכל עין ראתה מה שעוללו לנו הנסיגות והויתורים, ייצאו כל הרבנים בהבהרה ברורה ויביעו דעת תורה בתוקף ובגאון. לגבי העבר, רבים מן הרבנים בפירוש חששו להביע את דעתם, בין אם בגלל התנגדות מבית או בגלל פחד מבחוץ, שכן לא מעט רדיפות היו נחלתם של העוסקים במלאכה זו. כאשר יזמנו בוועד הרבנים "פיקוח נפש" את ניסוח פסק הדין שאסור למסור שטחים, היו רבנים שחתמו על פסק הדין וכאשר היו להם תוכניות להתמודד למשרת רבנות ציבורית פנו אלינו בחשאי להסיר את חתימתם. היו תקופות של אווירת פחד ממש לצדד בעמדה זו. למעשה אני יכול להעיד על הרדיפות מכלי ראשון, שהרי נתבעתי בידי הרפורמים וזומנתי לחקירה משטרתית ועמדתי לדין משמעתי ברבנות הראשית וכל זה ב'אשמת' הבעת דעת תורה בפומבי, וברוך השם שהכל נגמר בלא כלום.

"אכן, לא רבים נטלו חלק בפעולה קדושה זו. על כך שדווקא הרבי נדרש לנושא הזה בכל תוקף, ניתן להמליץ את הכינוי שנאמר על הרמב"ם "הנשר הגדול". האבן עזרא מסביר שהתואר 'נשר' הוא מלשון "אשורנו ולא קרוב", כלומר הנשר מתייחד בכך שהוא רואה למרחקים גדולים. ואצל הרבי ראו במוחש הנהגה זו של "הנשר הגדול", שראה את הדברים בפרספקטיבה רחבה ולטווח ארוך, וכמובן לא כולם ניחנו בתכונת ראיה כזו. יחד עם זאת, במשך השנים בפעילותנו למען שלמות הארץ, נטלו חלק בראש גם כמה מגדולי ישראל, בהם חברי מועצת גדולי התורה.

"אחד מראשי העוסקים במלאכה היה האדמו"ר בעל 'עקי אבירים' מסדיגורא, שאף קיים בבית מדרשו בתל אביב את אספות ועד הרבנים 'פיקוח נפש', ושוב, לא תמיד היה זה מעשה קל ונעים, השב"כ שלח צלמים לצלם את המשתתפים והנוכחים ולהפחידם. גם גאב"ד ערלי, האדמו"ר רבי יוחנן סופר בעל 'אמרי סופר' זצ"ל, תמך את ידינו. כך למשל כאשר היינו באספה אצלו, יחד עם הגאון רבי שמואל אלעזר היילפרין זצ"ל רב שכונת 'בית ישראל' בירושלים, הוא דרש בתוקף רב בדבר הצורך ליישם את דברי השולחן ערוך בסימן שכ"ט שיש להילחם באויב ולא לוותר לו. והוסיף מדיילה שלפי דעתו כל עיקר הסיבה שה'מחבר' שהיה

למען ציון לא אחשה. כנס ועד הרבנים 'פיקוח נפש'. שני מימין: האדמו"ר מסדיגורא זצ"ל. נואם: הגאון הרב מרדכי אליהו זצ"ל

